

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. s.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

Szinügyi bizottságunk.

Pécs, 1897. Április hó 21.

(* *) Háboru-zaj a külpolitikában, a belpolitikában alapos felfordulás és fejtelenség, ugyan minek is foglalkozunk most ezekkel a zavaros állapotokkal, tekintsünk inkább körül saját legszűkebb hazánkban, találunk idehaza is elég söpörni valót. Pécs városának belélete a nélkül is ad elég anyagot a jogosult kritikának, vegyük ezeket tehát sorra, míg a puska ropog és az ágyu mennydörög odakünn s legelsőben is beszéljünk a mi színházunk ügyeiről, melyet most árván hagyott a belőle kivonult igazgató, hogy talán még árvaabbá tegye, ha ősszel visszatérve, újlag elkezd a vad Múzsák dédelgetését.

Uj színházunkban Somogyi Károly szinigazgató két szini évadot töltött, illetve huzott ki. Csillogó reményekkel, a lehető legjobban összeválogatott társulattal jött ide, a minek nem vallotta kárát, mert az első esztendő nagyon is tisztességes üzleti haszonnal zárta le. Hanem a második évben már alaposan megfejelt társulattal tért vissza, az üres, kongó házak napirenden voltak és az igazgatónak volt módjában a minusz mennyiségekről elmélkedni, a melyek igen tisztességes deficit alakjában mutatkoztak a második év végén.

Nagyon félt, ha ez a dekadencia kö-

vetkezatosan folytatódik Somogyi igazgató részéről, ősszel olyan társulattal vonul be a mi színházunkba, mely bizony a harmadik és utolsó fejelést fogja képezni a számára, amely után lehetetlen lesz még egy-egy foltot is alkalmazni arra a társulatra, amely talán mindenhová való, csak Pécsre nem.

Nem akarunk e helyütt foglalkozni Somogyi Károly szinigazgató modorosságával, melylyel minden jóra való és tehetséges tagját ugyszólván elüldözi, mint például Follinuszt, Dezséryt, Gyarmathyt, nem akarjuk szóvá tenni azt a prepotens természetét, melylyel a közönség óhajait semmibe sem veszi, csupán arra akarjuk felhívni a közönség figyelmét, hogy volna ám nálunk — persze ha akarna — egy olyan intézmény, mely korlátokat szabhat az igazgató önkényének, mely kényszerítheti az igazgatót, hogy jó társulattal és kifogástalan műsorral boldogítsa a közönséget és eleget tegyen szó- és betű szerinti való értelemben a szerződésben kikötött feltételeknek. És ez az intézmény volna a szinügyi bizottság.

Sokkal fontosabb társadalmi és kulturális intézmény a szinügy városunkban is, értelmiségünk érdeklődését sokkal inkább és állandóbban leköti, mint ugyszólván minden más művelődési intézmény. Közvetlen hatása drámai és zenei tekintetben

minden más mű-ágnál erősebb, s éppen ezért az ezt az intézményt ellenőrizni és irányítani hivatott szinügyi bizottság feladata s erkölcsi kötelmeinek köre: magas színvonalu intelligenciát, esztetikai izlést s minden mellétekintettől ment, szigorú tárgyilagos ítélkezést követel meg küldetése sikeres teljesítésének főfeltételeül.

A mi szinügyi bizottságunk, jóllehet tagjai egyenkint és külön-külön bírnak mindeme megkívántató tulajdonokkal, de összevéve, mint bizottság, egy alvó testületet képez, nem áll hivatásának magaslatán, s mint észleltük volt, intézkedéseinek végrehajtását félénken, lanyhán s menthetetlen türelmességgel vitte keresztül, mintha nem az igazgató volna ő neki, hanem megfordítva, a bizottság volna alárendelve az igazgatónak.

Igy eshetett aztán meg, hogy a lefolyt évadban Somogyi a népsziművet alaposan mellőzte, mert nem volt hozzá való énekesnője; így eshetett meg, hogy kritikán aluli fércelmények szerepeltek állandóan a műsoron; így eshetett meg, hogy a legbotrányosabb, rossz előadások teljesen elvadtították a közönséget, mely talán még évek múlva sem fog annyi bizalommal viseltetni egy új és előzékenyebb szinigazgató iránt, hogy bérletekbe belemenjen.

Mintha csak a saját károsodására dol-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A tártli.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Hogy a multkor nagybátyám hirtelen meghalt és semminémű örökséget sem hagyott rám, — úgy, hogy még nekem kellett őt eltemetni, — azt az elhatározást érlelte meg bennem, hogy életemben annyit takarítok meg, hogy abból a város tisztességesen eltemettethet.

Nem apprehendálok az elhunyt nagybátyám kódisságán, végre is az én pechem, hogy olyan rokonságom van; de ha csak naponként egy félmeszelylyel kevesebbet töltött volna mélyen tisztelt torkába, az ezzel megtakarított fillérekből olyan megyékre szóló temetést csaphattam volna, hogy nemcsak az ország valamennyi napilapja, — de talán még a „Budapesti Közlöny” — „Méhészeti Lapok” „Rózsa ujság” stb. lapok is megemlékeztek volna e remek temetésről. Hogyne? Tessék kiszámítani: néhai és szeretett nagybátyám Nahodnek Ulászló (a koronázás előtt Vencelnék írta magát) húsz éves volt, midőn Magyarországra reá eresztették.

Alapos a gyanum, hogy otthon Libussa földjén trombitás volt, a tűzoltóknál. Hát ő

is „Beamternak” csapott fel és szivta a leigázott országot. Hamarosan es. kir. szolgabíró lett és derekasan élte a világát.

Eltéktelve rinocerus orrától és kajla lábaitól, vörös hajától — elég csinos férfiú volt Ulászló nagybátyám.

Magyar leány nem ment hozzá feleségül, tehát agglegény maradt.

De a pénzt élére rakta és nemsokára vagy húszezer forintja volt a takarékpénztárban. De erről a pénzről majd később.

Tehát, ha Ulászló bátyám ötven éven keresztül naponta hat krajcárral kevesebbet ivott volna, — úgy minden évet háromszázhatvan nappal számítva — a temetése költségeire egyezer és nyolcvan forint maradt volna!

Tessék már most a temetési programot meghallgatni!

A nagytemplom nagyharangja egy álló óráig kongott volna — tíz forint.

A város többi harangjai megkondításáért tizenkét darab a két frt — 24 forint.

Száz darab kispap (clerikus) egy álló óráig való énekeléséért a 50 kr és egy drb. legnagyobb fajtájú gyertya a egy forint

150 frt

Három kanonok a 2 arany 30 frt

A tizenkét apostol a 50 kr. 6 frt

Tizenkét megyei hajdu a 1 frt 12 frt

Tűzoltó banda 24 ember 1 frtjával 24 frt

I-ső veterán banda „ ” 24 frt

II-ik Veterán banda dettó 24 frt

A három bandának 6 hordó sőr 36 frt

Az országos vincellérképezde

római katolikus ifjuságának „dal-

egylete” 30 tagjának a 2 frt 60 frt

Halottas kecsi 400 frt

Ravatal 100 frt

Virágok, koszorúk, kis kereszt 60 frt

Halottör, portás 10 frt

Lovas és gyalog halottkisérők

12 ember a 2 frt 24 frt

Sirásónak 5 frt

Gyászjelentés 20 frt

Magamnak gyászruha . . . 40 frt

„ gyászcilinder . . . 10 frt

„ gyászkeztyü . . . 2 frt

Összesen 1079 frt

Maradt volna tehát még egy forintom

is. Ez a forint egész nap foglalkoztatott.

Másnap reggel, — valami pajkos dzsin

(nem is lehet másként) a mellényzsebembe

orozott egy ezüst forintost. Óvatosan, meg-

csiptem az orromat, próbául, hogy nem-e al-

szom? Nem aludtam; tökéletesen ébren volt-

am és valósággal egy ezüst forint volt a

markomban. Igen valóságos, hogy elhalt nagy-

bátyám, túlvilági hatalmánál fogva, mintegy

gúnyként plántálta a zsebembe azt az ezüst

pengőt.

Nó! ezt túlvilági intésnek vettem, és

gozott volna a színigazgató, olyan volt a viselkedése az egész évadban. A kapkodás jellemezte legjobban a lefolyt időszakot, midőn az igazgató sokszor maga sem tudta, mi lesz a másnapi előadás. Az a néhány hasznavehető tagja, aki tudott és értett a maga dolgához, agyonzaklatásban részesült a sok felesleges próbákkal, midőn olyanok kedvéért kellett megtartani ismételt próbákat, akik talán még a hangjegyekkel is hadilábon állottak. A karmesternek ugyszólván a fülébe kellett zongorázni hétszámra a dallamot, míg megtanulta annyira-mennyire, és ilyen tagokkal akart itt nálunk sikert elérni, ahol tudvalevőleg minden második ember zeneértő.

A színügyi bizottság mindenkor elnöke hivatalból a főispán. Az új főispántól e téren mi igen sokat remélünk, első sorban pedig azt, hogy életre kelti ezt a hosszan alvó testületet, és megmagyarázza neki, hogy mi a feladata s hogy mi címen foglalja el helyét minden tag abban a bizottságban, t. i. hogy legyen erélyes, ahol annak kell lennie s ne dobja oda áldozatul az oly sok szép áldozatokkal, mondhatjuk, súlyos anyagi áldozatokkal dédelgetett színügyet egy igazgató éheltelenségének, aki nem képes különbséget tenni a saját haszna és károsodása között, mert oly gazdag, következőleg elbizakodott.

Fejérváry Imre b. főispán, mint a színügyi bizottság elnöke, bizonyára szemelőtt fogja tartani Pécs város magas intellektuális színvonalát és ehhez képest szabja meg a város közönségének igényeit a színigazgatóval szemben; és pedig még idejében, nem akkor, midőn már befejezett állapotokat vagyunk kénytelenek eltérni — csupa méltányosságból.

A színigazgatóval fennálló szerződés értelmében az igazgató köteles új társulatának névsorát virágvasárnap után 15 nappal a színügyi bizottságnak bemutatni. Nem tette, s hiszszük, hogy nem is fogja tenni. Mi csak újvidéki lapokból értesültünk az új tagok neveiről, melyek előttünk jobbra ismeretlenek, akiket pedig ismer-

rünk, azokat nem tartjuk Pécsre valóknak. Októberben azután beállit ide a társulat, s mi legfeljebb annyit tehetünk meg, hogy nem megyünk színházba. Minden valószínűség szerint Somogyi ezt a célját is el fogja érni, a közönség tüntetőleg sztrájkolni fog; utána más igazgató nem merészkedik Pécsre jönni, s újabb három évre ismét a Somogyié lesz a színház, mert arra számít, hogy más pályázó nem is lesz.

Nekünk jó társulat, jó művezetés kell, a miket Somogyitól a tapasztaltak folytán soha sem remélhetünk. Mégis adjuk meg neki a módot, hogy ebbeli állításunkat a harmadik évadban megcáfolhassa. Elfogultság sem személye iránt, sem társulatának bármely tagja iránt soha sem vezette tollunkat; a jót mindig elismertük, a megróni valót megróttuk. Jövőben kétőzött figyelemmel fogjuk teljesíteni a jogosult kritikát s minden tőlünk telhető módon oda fogunk hatni, hogy a színügyi bizottság, a sajtóval karöltve, teljesítse, és pedig kifogástalanul teljesítse kötelességét; addig pedig kérjük ez uton is a színügyi bizottság elnökét, a főispánt, hívja életre ezt a bizottságot, vagy pedig ha nem lehet, nem akar ébredni, hagyja aludni tovább s válasszasson helyébe másikat, a melyik szerződése betartására szorítja az igazgatót az utolsó esztendőben.

Hirek.

Pécs, 1897. április hó 21.

A pécsi csodagyermek tragédiája.

— Frankl Mór a tébolydában. —

Néhány év előtt a főváros tanintézetében és a Vigadó nagytermében egy élelmes impresszárió egy fiatal, szép eleven eszű gyermeket mutogatott, ki bámulatba ejtette a tudósokat, laikusokat, fiatalokat, öregeket egyaránt az ő bámulatos matematikai produkcióival.

A kis csodagyermeket Frankl Mórnak hitták, ki előtt a legnehezebb számtani műveletek csak gyerekszámúba mentek. A fiatal gyermek az impresszárióknak szép pénst hozott, de elvégre mint minden csoda-

gyermeket, őt is megunta a közönség és a kis Frankl Mórnak vissza kellett vonulnia a nyilvános szereplésről.

Évek multak, mi hir sem hallatszott felőle. Mi lett belőle, senki sem tudta. Elzüllött-e a csodagyermekből vált, derék a társadalomra vagy tudományra nézve hasznos férfi, senki sem tudta. Homály fedte az egykor híres gyermeket, míg néhány hónap előtt a távol idegenben öngyilkossági kísérletet követett el, majd felgyógyulván, boljongott szerte szét.

A szegény zseni egyre jobban süllyedt s így került a mult héten a fővárosba, hol egy rendőr vette pártfogásába, mert az utcán szánalmas megjelenésével magára vonta a közfigyelmet.

Bevitték a kapitányságra, hol, a mikor a nacionálét felvették vele, arra a kérdésre, hogy kicsoda, így felelt:

— Ne kérdezzétek, mert nem szabad Istentől kérdezni, hogy ő kicsoda. Isten jelen van mindentűt.

A szegény szerencsétlen ember megörült. Mint ilyent beszállították az angyalföldi tébolydába, hol kilétére nézve épp úgy meztartadott minden felvilágosítást, mint a rendőrség előtt. Csak egyre azt hajtogatta, hogy ő Isten, a ki a jókat felviszi a mennyekbe és a rosszakat itt hagyja a földön.

Az orvosok nem sejtették, hogy kicsoda, míg nem a betegek intellektuális képességeinek megállapítására több szokásos számtani kérdésekre oly meglepő gyorsasággal válaszolt, hogy szinte bámulatba ejtette az orvosokat.

Mind komplikáltabb matematikai kérdéseket intéstek hozzá, melyekre azonnal megadta a helyes feleletet.

Est közölték dr. Oláh igazgatóval, ki a következő kérdést intézte hozzá:

A vörös szín hullámaiból 15.000 fér el egy centiméternyi vonalon, miután pedig a fény 42.000 mértföldet halad egy másodperc alatt, hány hullám lép egy másodperc alatt a szembe? Alig intézték a beteghez a kérdést, már a következő pillanatban így hangzott a válasza:

— Négy százötven billió.

Most az orvosok Flammarion csillagászatából az égi testek mozgását illető kérdéseket intéstek hozzá, olyanokat, melyek a legmagasabb mathezia körébe tartoznak és ezekre is azonnal felelt. Egy alkalommal az eredmény nem egyezett Flammarionnal, de a beteg mosolyogva erősíté, hogy ő nem tévedhet.

Hosszas és fáradságos utánszámítással

— Majd megtudja, ha meghaltam; hanem tudja mit, jöjjön már most egy tartlira.

— Nyerjem el azt az árva estűt forintját is? modá Péter gőgösen.

— Majd elvállik, mondtam és mentünk a „szomorú kertészhez,” ahol én is, meg ő is egy-egy félmessely bort és kártyát kértünk. Az első játszmát Péter nyerte.

— Kijelentem, hogy hozomra nem játszom; a parthiet mindjárt ki kell fizetni.

— Kérem! mondtam én és kifizettem az öt hatost.

De a dzsin, az bele csintalankodott a játékba és miután folyton nyertem, Péter elkendett hazárdul játszani.

— Ö forint parthie! állja?

— Állom. És megnyertem. Éjfélig vissza nyertem a temetési költségeket.

— Osszon már! — tovább akarok játszani.

— Van pénze? Én sem játszom hozomra.

— Pénzem? Itt az óráim, láncom, gyűrűm; mennyire becsüli?

— Százhusz forintra

— Áll tehát egy parthiera?

— Hogyne?! állom. — Azt is elnyertem tőle.

— Én osztok? kérdé rekedten, halvány arccal.

gyekestem az estűt forintot jövedelmező vállalatba fektetni.

Bús Péter temetkezési vállalkozóval kompániában vettem egy sorsjegyet. Ez amolyan jótékony célu Lottó, ha nem tévedek „Az országos siketnéma intézet dalárdája részére beszerzendő zongora javára.”

Megütöttem a főnyereményt, nyertem ezer forintot. Azt mondom, nyertem ezer forintot, mert Bús Péter sorsjegyrészét elnyertem tőle tartlin.

Bús Péter barátom, mikor ezt megtudta, képszelhető, még búsabb lett. Nem vagyok az az ember, aki örülök más kárán

Elmentem tehát Bús Péterhez.

— Jó reggelt szomszéd! mondom neki.

— Ha jó, egye meg; mondja ő illedelmesen.

— Tudja-e Péter mi járatban vagyok?

— Talán a Belzebub és a hetven fia — én nem!

— A temetésemet akarom megrendelni magánál

— He? kérdi ő érdeklődő ábrázattal.

— Az az! nem tréfálok.

— Teljes kondukttal?

— Azzal.

— Nagy harang? kis harang? sok harang?

— Valamennyivel.

— Négy százforintos kocsi?

— Azzal.

— Klerikusokkal?

— Valamennyivel.

— Zenével?

— A város összes bandáival.

— Koporás?

— Legszebb ére koporsóval.

— Hány lóval?

— Hat lóval és két lámpás lovas elül.

— Ravatal?

— Pompás legyen; és most számítsa ki, hogy mennyit fizetek; mert előre ki akarom fizetni.

Bus Péter először mértéket vett rajtam és aztán leült számolni.

— Kilencszázkilencvenkilenc forintba kerül, mondá ő szemtelen gunnyal, mert azt hitte, hogy drágálom temetésemet.

— Hát a kassza-scontó?

— Már levontam két százalékot.

— No jó! Itt van az ezresbankó, kérek vissza egy forintot.

Tehát ismét visszakértül a dzsin estűt forintja a zsebembe, sőt a temetésemet is ki volt már fizetve. A nyugta is a zsebemben.

— Mikorra parancsolja szomszéd ur a temetést, szemtelenkedett Bus Péter.

kiderítették az orvosok, hogy Flammarionban egy nyomda hiba van s tényleg a beteg számítása volt a helyes.

Az orvosok most kíváncsiak lettek a beteg kilétére. Lefotografálták és a fotográfiát megküldték a rendőrségnek, ki megállapította a vidékre küldött kópiák segítségével, hogy a tébolydában levő matematikai genie, senki más, mint Frankl Mór, az egykori csodagyermek.

Frankl ma 30—35 évesnek látszó férfi. A kórházban főleg szakszerű számításokkal foglalkozik. Kedvenc szórakozása a csillagászati könyvek elolvasása. Testileg elég jó színben van, elmebeli állapota ködös, de nem lehetetlen, hogy megjavul. Az orvosok véleménye szerint kigyógyul betegségéből.

Napirend 1897. április 22-én.

Naptár: esütörtök, ápr. 22. — Róm. kath.: Szótér. — Prot.: Szótér. — Görög-kel. (ápr. 10.) Ferenc. — Zsidó. Nisan 20. — Nap két 4 óra 43 perckor; nyugszik 6 óra 42 perckor. Hold két éjfélt után 32 perckor; nyugszik reggel 8 óra 29 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 10 Celsius ok meleg; légnyomás 745. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hűvös idő, később borulás és hőemelkedés várható.

Pécsi Dalárda közgyűlése este 8 órakor saját helyiségében.

— **(Áthelyezés.)** Weinhardt Manó, pécsi vasuti forgalmi főnök, Szabadkára helyeztetett át hasonló minőségben. Helyébe Vörös Hiadort, Vörös László államtitkár öcsését nevezte ki a kereskedelmi miniszter, a ki eddig a szolnoki forgalmi főnökségnél volt főnökhelyettes.

— **(Vétkeztek a statisztika ellen.)** Soha törvénnyel annyi bosszantást nem cselekedtek még meg szép Magyarországon, mint az áruforgalmi statisztikai adatokról hozott 1895. évi XVIII. törvénycikkkel, melynek 3. §-a kihágásnak és így büntetendő cselekménynek minősíti a vasuton, vagy gőzhajón külföldről érkezett áruknak hamis bevallását. A dolog úgy áll, hogy a kereskedő

— Miattam oszthat, de én nem játszom; mondtam már „hozomra“ nem játszom!

— Nem játszik? kérdé Péter villogó szemekkel.

— Nem bizony! De „halt!“ játszom; még pedig egy föltétel alatt.

— Elfogadom, bármilyen föltétel.

— A föltétel az, hogy játszom a bajuszába. Est pedig száz forinttal fogadom el. Áll?

— És ha elvesztem?

— Akkor a bajusza az enyém és akkor vágathatom le magával, mikor nekem tetszik. Hallották az urak?

— Hallottuk! kiálták a gibicek, vad kacagás között.

— Áll! kiáltotta Péter ur és játszott, — játszott és elvesztette a bajuszát.

— Mikor vágatja le a bajussomat? kérdé a dühtől és kétségbeeséstől fuldokló hangon.

— Mikor nekem tetszeni fog. Most pedig jó éjszakát.

Most pedig visszatérek a nagybátyám husz ezer forintjához.

A nagybátyám gazdaasszonya kezén tűnt el a huszezer forint. A leányzónál hiába kutattak, bizonyítékok hiányában felmentette. Est a leányzót vette el Bus Péter.

Valahogy ez a tartli história Péter ur felesége füleibe jutott. A guta szele kerülgette az asszonyt, de nem találta, azonban az asszony engem otthon talált. Felkeresett.

— Igaz szomszéd ur, hogy ön a fér-

például kap Londonból 144 drb. férfinget. A törvény intézkedései szerint köteles, mielőtt a szállítmányt átvénné, egy 5 kros bélyeggel ellátott „Áru-nyilatkozat“ elnevezésű úrlapon bevallani az érkezett portéka minőségét. Miután a kereskedőnek a tartalomra nézve más adat nem áll rendelkezésére, mint a fuvar levél, tehát annak adatainak megfelelőleg jelzi azon a muszáj-okmányon „fehérenemű.“ A csomagot egy árustatisztikában utazó felsőbb Beamter, akit direkt szaglási célokból küldenek le Budapestről, felbontja s kiűl, hogy nem fehérenemű, hanem igenis, ingek voltak a csomagban, tehát hamis bevallást követelt el s megbírságolják oly alaposan, hogy a csontja is ropog bele. A mai napon — az orsz. statisztikai hivatal megkeresésére — valami tíz pécsi kereskedőt bírságoltak meg. Azoknak, akik még nem részesültek ilyen szerencsében, ajánljuk az elővigyázatot, mert magasrangú fogdmegek utaznak a vidéki kereskedőkre. Ugy látszik, nincs más dolguk.

— **(Keményítő gyár Szulokon.)** Amint lapunkat Barcsról értesítik, Biss Adolf lábodi keményítő gyáros, Szulokon is hasonló gyárat akar létesíteni és amiatt érintkezésbe lépett a község előljáróságával. Az e hó 16-án tartott gyűlésen a képviselő testület elhatározta, hogy a felállítandó gyártelep részére kedvező feltételek mellett fog a gyárosnak a gyár részére megfelelő területet átengedni, mert remélik, hogy ez új iparral a község jólétét és fejlődését is előfoglalja. A szükséges burgonya tenyésztésére már is annyian vállalkoztak, hogy Biss a gyár üzemét biztosítva látja, annak építését rövidesen megkezdi. Az eddig főleg dohánytermeléssel foglalkozó község nagy reményeket fűz a felállítandó keményítő gyárhoz.

— Jem bajuszát elnyerte? kérdé szemérmes pirulással a kövér sátn.

— Szent igaz!

— Ugyan, nem fél az Isten haragjától ilyen nyereséget elfogadni?

— Köszönöm kérdését; de legyen teljesen nyugodt.

— Aztán miért nem kér tőle pénzt, a bajusza helyett?

— Arra a bajuszra talán adnak valamit; mert az enyémre már nem adnak; mondtam egyszerűen.

— Ejnye no szomszéd! értsük meg egymást, mennyiért mond le igényéről?

— Mennyiért? Azt hiszem tizezerforintért talán lemondanék!

— Ember, tizezer forint! Van az urnak esze?

— Valamelyes van. Miért kérem? Hiszen csak a felét kérem a huszezer forintnak.

— Micsoda? Mi mer mondani?

— Hát csak azt mondhatom, hogy husznak a fele tíz? Mióta sértés ez?

— Igaza van. Tudja mit, ötezeret adok.

— Köszönöm. Ma még tizezerért, holnap már sehogy sem adom el igényemet.

Az asszony elment. Hogy kacagtam, győzelmem biztos tudatában.

Másnap találkoztam az urával; majd hogy hanyatt nem estem. A bajusza eltűnt.

— Hogy merete est tenni? kérdém tőle véstjósóló pillantással.

— Hát 'szen nem én tettem, a feleségem nyiszálta le ollóval.

A dzsin elhagyott.

Tihanyi Károly.

— **(A választói névjegyzék és a miniszter.)** A belügyminiszter nagy fontosságú rendeletet bocsátott ki úgy a városok, mint a vármegyék központi bizottságaihoz, mely bizonyára minden választópolgárt érdekel. A rendeletben a miniszter nagy őszinteséggel beismeri, hogy a névjegyzékek kiigazításakor az illetékes fórumok nem járnak el mindig oly lelkiismeretesen, mint azt a választói jog megóvása követelné s ezért a megfelelő törvényre s az e tárgyban már kibocsátott kormányrendeletre való utasítással a következőket rendeli: A kiigazításhoz szükséges intézkedéseket a központi választmány május hó első napjaiban tartozik megtenni. Egy-egy összeíró küldöttség háromnál sem több, sem kevesebb tagból nem állhat. Az urbéri egynegyed telek és a földadómimum megállapításánál a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel kell eljárni. Az összeíró küldöttség részére legkésőbb június 15-ig záros határrnap tűzendő ki. Az eljárásról a központi választmány hirdetményt tartozik kibocsátani. A kész névjegyzék július hó 5-től 25-éig közszemlére teendő ki. Felsőíróamlások július 5-től 15-éig adhatók be; ezek fölött a központi választmány szeptember 1—20 ig határozni köteles, e határozatok pedig szintén közszemlére teendők ki, még pedig szeptember 20—30-áig. A végleges összeállítás határrnapja évenként december 30-ika. Végül a miniszter felszólítja a központi választmányt, hogy minden egyes üléséről a jegyzőkönyvet már az ülést követő napon, vagy legkésőbb három nap mulva eredetben terjeszse fel hozzá.

— **(Megverte az apját.)** Szili János, kölkedi legényember, annyira megfélekedezett magáról egy felhevült pillanatban, hogy az apjára merete emelni a kezét. Az öreg Szili József nem bírván a fiával, az több sérülést ejtett rajta, melyeknek nyomait vagy egy hétig fogja hordozni a fiától megvert apa. A magáról megfélekedezett fiut feljelentették a csendőrségnek, a kik aztán jelentést tettek az esetről a mohácsi járásbírósnak.

— **(Halálozás.)** Novák József műkertész ma délután 1/3 3 órakor 79 éves korában elhunyt. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 23-án, pénteken, délután 4 órakor fognak a Klimó-utca 30. sz. házban beszenteltetni s onnét a budai külvárosi temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

— **(Irott malaszt.)** A mai postával panaszos levelet kaptunk a hernyóirtás tárgyában. Azt mondja a levél, hogy a rendőrfőkapitány kiadja ugyan a rendeletet minden tavasz elején, hogy a fákról a hernyókat irtani kell, de mivel senki sem néz utána, hogy csakugyan eleget tesznek-e a kerttulajdonosok e rendeletnek, — az csak irott malaszt marad, mint amannyi más. A panaszos levél írója már hét éven keresztül meg tudta menteni kertje fáit a hernyók pusztításaitól, s az idén is kiirtott minden hernyót kertjéből. Igen ám, de szomszédai sem a saját javukra, sem a főkapitányi rendeletre nem adnak semmit és nem is irtották fáikról a hernyókat. Ott a hernyósereg már lerágta a fákat s mivel eledelt nem talál, átmegy a tiszta fákra, panaszos kertjébe s azokat támadja meg. S ő most másodszor is neki állhat s új költséggel, új fáradsággal tisztíthatja a hernyóktól a fákat. Tisztítja is de, a szomszédéktól annyi megy át a falánk férgekből, hogy most már az ő szépen gondozott fáit is

áldosatul esnek a mások hanyagsága miatt. Ajánljuk tehát a rendőrfőkapitány ur figyelmébe, hogy a hernyók irtásáról szóló rendelet betartását ellenőriztesse közegeivel, mert ez a rendelet még se oly kevésbé fontos, mint a törülőruhákat az ablakokon kirázó szobacicusok megrendszabályozása!

— **(Sikkasztás egy hitközségi pénztárban.)** Néhány évvel ezelőtt történt, hogy a szegvárdi róm. kath. hitközség pénztárnoka öngyilkossá lett, mivel több ezer forintot a beszédett adóból elsikkasztott. A hitközségnek akkor volt elnöke, Hanny Gábor, jelenleg pécsi kanonok, akkor szegvárdi plebános, feltétlenül megbizva a pénztárnokban, nem teljesítette az előírt módon a rovacsolást és azt jelentette a hitközségi tanácsnak, midőn ez iránt megkérdeztetett, hogy a pénztár rendben van. Az egyházmegyei hatóság által megejtett vizsgálat után Hanny Gábor el is marasztaltatott az elsikkasztott összeg megtérítésében; de az ítéletet megfelebbezte s így került az ügy a miniszter elé. Ítéletet azonban a miniszter nem hozott, hanem elküldötte az összes iratokat újabb vizsgálat megejtése végett a vármegyéhez, a mely Nunkovich Ferenc főszolgabíró bizta meg a vizsgálattal. Ezen vizsgálat alapján, mint nekünk jelentik, a jövő hónapban megtartandó közigazgatási bizottságban Simontsits Elemér főjegyző fog referálni, hogy végre megkérhető legyen az ítélet, mely iránt a megkárosított adózók körében természetesen nagy az érdeklődés.

— **(Himen táblájáról.)** A pécsvárosi anyakönyvi hivatalnak házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Szekeres József, rk., Pécs — Márkus Etelka, rk., Pécs;

Bene Mihály, rk., Pécs — Zuscák Anna, rk., Pécs;

Greč Gábor, rk., Pécs — Fiedler Mária, rk., Pécs.

Szabó Gyula, rk., Pécs — Hetesi Anna, rk., Pécs;

Jugl Károly, rk., Pécs — Augusztinovic Anna, rk., Pécs;

Horváth Ferenc, rk., Pécs — Lauer Rozália, rk., Kaposvár;

Császár László, rk., Pécs — Balogh Anna, rk., Pécs;

Storgl Antal, rk., Pécs — Krausz Teréz, rk., Pécs.,

— **(Gyilkos szerelmesek.)** Tolnámegye simontornyai járásához tartozó Igar községben gyilkosság történt. A község mellett Pósa-hidnál egy bevett koponyájú embert találtak alélt állapotban, aki eszméletlenségéből nem is tért magához és egy éjjeli haláltusa után meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy a meggyilkolt ember Decceg Márton, igari lakos; gyilkosa pedig Nyers István, sáregresi legény, aki Mágosi Erzsébet, sáregresi lakosnő, felbujtására ütötte agyon Decceg Mártont. A nép életében manapság — sajnos — igen gyakran előforduló bűnös szerelem volt az oka e borzasztó tragédiának, melynek részletei a következők: Decceg Márton, aki pénzes, jómódu ember volt, pár évvel ezelőtt, beleszeretett Mágosi

Erzsébetbe. Ennek tetszett is a jómódu ember és el is fogadta szerelmét, azt hívén, hogy majd házasság lesz a viszony vége. A férfi azonban ez év elején egészen elhidegült tőle és tudtára is adta, hogy végleg szakítani szándékozik vele. Mágosi Erzsébet megtett mindent, hogy megtartsa a maga számára a férfit, de mikor nem használt semmi törekvése, daccal felelt ő is és elfogadta Nyers István udvarlását, aki az egész falu tudtával bolendulásig szerelmes volt bele. A nő, akit nem hagyott nyugodni, hogy a férfi elhagyta, már ekkor bosszút esküdött ellene és bosszúja kivételére igen alkalmasnak találta Nyers Istvánt, akit nem szeretett ugyan, de azért a szerelmével mégis úgy el tudta csavarni a fejét, hogy az akár embert is ölt volna érte. És épen ezt akarta a bosszút lihegő nő. Mostanában, mikor már tudta, hogy szeretője nem bír tőle elszakadni s inkább megöli azt, aki utjában van, telebeszélte a legény fejét, hogy ők nem lehetnek addig boldogok, míg Decceg Márton él, akitől fél, hogy majd ismét eltántoritja a szívét. S addig-addig beszélt, míg a legény végre elszántan megfogadta:

— Nos, hát megölöm!

És meg is tette. Lesbe állt egy sötét este az igari hidnál, mert tudta, hogy Decceg Márton arra tart hazafelé a szőléjéből. Nem volt nála más, csak egy dorong, meg a szívét töltötte tele gyilkoló szándékkal a tudat, hogy ha megöli az embert, akkor a nő egészen az övé lesz. Decceg Márton csakugyan a hidon lépegetett keresztül nemsokára s egy váratlan percben a legény rávetette magát s közvetlen közelből két ökölcsapást mért az arcába. Ettől megszédült a megtámadott ember s lebukott a hidról az árokba. Nyers István utána ugrott s a kezében levő doronggal több csapást mért a fejére úgy, hogy egész koponyáját betörte s a vér csakugy ömlött a levett ember fejéből. Borzasztó tettét elvégezve, nyugodtan hazaballagott Sáregresre, még a dorongot is magával vive, melylyel megölte a szerelme gátjául álló embert. Lehet, hogy el akart aztán szökni a faluból a szerelmes pár, de a simontornyai csendőrök csakhamar elfogták őket s megtalálták náluk a dorongot is, melyen még ott volt az agyonvert ember vére. A gyilkos szerelmesek nem tagadtak semmit; beismertek mindent s most a gyönki járásbírószágbörtönében vannak fogva.

— **(Betörés.)** Eckhardt Antal, szopoki lakos házába, az ablakon keresztül, betört Alma János, hársági illetőségű csavargó s onnan hat darab régi ezüst pénzt és egy forint készpénzt ellopott. A betörőt azonban csakhamar elfogták a csendőrök és átadták a sásdi járásbírószágbörtönében.

— **(Pokróc tolvaj.)** Káloz Ignác, mislenyi lakos Baksára kocsizván, az ottani kocsmára állított be kocsijával. Ő maga betért az ivóba, a lovait pedig leterítette pokróccal, hogy nyugodtan pihenhesse nek, míg ő bent lesz a kocsmában. A lovak pihentek is, de a pokróc eltűnt róluk, mikorra visszatért hozzájuk a kocsmából. Kárát aztán bejelentte a csendőrségnek, a hol nyomban megindították a nyomozást a tolvaj

vaj után s el is fogták azt Szava József baksai lakos személyében, kinek ügyében majd a bíróság végzi el a további teendőket.

— **(Hűtlen szolgál.)** Fekete Márton, harkányi lakosnak Göllöncsér János nevű szolgálja, gazdájától 15 forint készpénz és többféle ruhanemű eltolvajlása után megszökött. A hűtlen szolgál, a ki gazdáját ilyen érzékenyen károsította meg utolsó tényével is, a szökést szerencsésen végrehajtotta, mert még eddig nem fogták el. Most Szakcs környékén keresik, mert odavaló, hogy nem ott rejtezkedik-e valahol?

— **(Szerencsétlen elmebeteg.)** Már hetek óta az elmebetegség tünetei mutatkoztak Karácsony István alsó-nyéki lakoson, a ki azután lakását a múlt hét elején elhagyva, megszökött. A szánandó ember napokig étlen szomjan bolyongott, míg végre Ócsény községben, hol feltűnő viselkedésével mindenki figyelmét magára vonta, elfogták és a szegvárdi Ferenc-kórházba szállították.

— **(Adós fizess!)** Még a múlt évben történt, hogy Piszter Imre szegvárdi lakos megvette unokaöccsének, Piszter Györgynek szőlőjét 40 frtéért, árával azonban a többzöri sürgetés dacára a mai napig adós maradt. Piszter Imre azt állítja, hogy ő azért nem fizette ki a szőlőt, mivel unokaöccse is tartozik neki s ezt akarta a szőlő árba beszámítani. A követelésnek ily módon való kiegyenlítéséről azonban Piszter György tudni sem akart, hanem visszakövetelte a szőlőt, melyet bátyja már szépen megmunkált. Erről hallani sem akart Piszter Imre. Így azután szóról-szóra annyira összevesztek, hogy tettelegességre került a dolog. Kapát ragadtak kezükbe és ádáz gyűlölettel rontottak egymásnak a talpalatnyi földért, melyet az öregebb Piszter kiömlött vére festett pirosra, a kinek bal karja is el törött. Mig ez a kórházban nyomja az ágyat, az boldog meglepéssel munkálgatja tovább a visszaküzdött szőlőföldet.

— **(Megrugta a ló.)** Tötös János szegvárdi gazda elment a vásárba, hogy lovakat vegyen. Meg is tetszett neki egy szemrevaló szép pár ló s midőn azokat próbálgatták, az egyik úgy homlokra rugta, hogy menten összesett. Homlokából csak úgy csurgott a vér s a községi orvos vette a szerencsétlen embert ápolás alá.

— **(Szédelő ügynökök)** Tolnámegye alispánja rendeletileg értesítette a vármegye közönségét, hogy a kölcsönös biztosítási szövetkezetek és a hazai biztosító társaság ügynökeinek magukat kiadó állügynökök szédelőseikkal a lakosságot igen gyakran félrevezetik, megcsalják, úgy, hogy ez által a nemes intézménynek tekintélyét teljesen aláássák. Azért felhívta a főszolgabírákat és a községek előljáróit, hogy hassanak oda, hogy ezen szédelő ügynökök csalásait megakadályozzák és a tapasztalt visszaéléseket szigorúan büntessék. Nem ritka az az eset sem, hogy az ilyen szédelő ügynök az előjáróságot is félrevezetik és dobosó által hirdetik jelenlétüket, sőt az is előfordult már, hogy bizalomkeltés végett az előjáróság egy tagjával járnak házról-házra ügyletet kötni,

melynek kárát csak később, midőn a furfangos ügynök a községből távozik, tudják meg a rászédett gazdák. Tehát óvakodjunk a szédelő ügynököktől!

— **(Rosszul lett a templomban.)**

Az ünnepi ájtatosságok alatt sokszor megtörténik, hogy a kisebb falusi templomokban szorongató hívek közül némelyek, kiknek gyengébb az idegzetük, a fülledt levegőt és az uralkodni szokott meleget nem bírják ki. Volt már eset rá, hogy az imádkozni menő a templomban halt meg. Amint Barcsról bennünket értesítenek B u c h Mária, szentesi lakos, húsvét másnapján szintén majdnem áldozata lett a fentebb elmondottaknak. Miso alatt hirtelen össze esett, mire alélta kivitték a templomból, hogy a közelben fekvő házak egyikében ápolás alá vegyék. Sok dörzsölés után sikerült az alélta kissé magához téríteni, ki azonban rövid néhány perc múlva ismét vissza esett előbbi ájulásába. A szegény asszony ebből kifolyólag még maig is nyomja az ágyat.

— **(Megugrott tehén.)** H u n d e r á c Ferenc, petőpusztai lakosnak egy heted-féléves, fehérszörű tehene itatás közben a kut mellől neki iramodott a pusztának és bár üldözésére siettek, még sem tudták elfogni. A megugrott tehén szilajul rohant előre és csakhamar nyoma vészett. A becsületes megtaláló, kinek portájára a tehén talán belátogatott és sorsával kibékülve ott is maradt, jelentkezék a pécsi szolgabírósnál.

— **(Reménytelen szerelem.)** B á t á r ó l írja levelezőnk, hogy egy fiatal, csinos

menyecske a minap azért, mert szülei hajlama ellenére adták férjhez, a Dunába ugrott, hogy elemészsze fiatal életét. Legszébb ünneplőjébe öltözött s úgy akart az élettől távozni, de sikerült még élve kimenteni. A fiatal menyecske még csak a farsangban kelt egybe előtte gyűlöletes urával, de nem volt képes ez idő alatt férjét megszeretni, sőt fájdalma még inkább növekedett, mivel szerelme volt egy bátai szegény legénybe, ki azonban tudni sem akart róla. Ez vitte a fiatal asszonyt a végzetes lépésre. Most is fogadkozik egyre, hogy ugyanis elemésztí magát valamiképp, mivel az urával nem tud együtt élni.

— **(Farkas Sándorék Párisban.)**

F a r k a s Sándor zenekara a jövő hó 10-én Párisba indul, a hová havonként 900 frank fizetés mellett szerződött a zenekar 8 tagja. A zenekar magyar ruhában tart hangversenyeket Páris előkelő mulatóhelyein s bizonyára dicsőséget fog szerezni a magyar nőtanak.

— **(Tanári jubileum.)** M e n d l i k Ferenc, a budapesti V. kerületi állami főreáliskola tanára most ünnepli tanári jubileumának 30-ik évfordulóját. A jubiléus tanár pécsi születésű s itt végezte tanulmányait.

— **(Leégett házak.)** B a k o s Lajos, nagyharsányi lakos háza a napokban ismeretlen okból kigyuladt és a nád tetőzete a tűz martalékává lett. A kár mintegy 500 frtot tesz ki, de mert a leégett ház biztosítva volt, ez részben megtérül. M á r t e n Ferenc bissei lakos, háza is a tűz áldozatává lett a múlt héten, szerencsére azonban ez az épü-

let is biztosítva volt. Hogy a tűz miből keletkezett, itt sem volt megállapítható.

— **(Vasvillás csavargó.)** Májér József, kisasszonyfai lakos udvarába bement az ünnepek előtt R á d i Sándor nevű csavargó, hogy ott alamissnát kérjen. Az egészséges, életerős embert azonban a gazda adomány nélkül bocsájtotta el, azzal, hogy menjen dolgozni. Ezen a csavargó annyira megdühösödött, hogy felkapott az udvaron egy kezeügyébe eső vasvillát és azzal Májér Józsefet több helyen megsebesítette. Boszuját kitöltve elmenekült a faluból, de a csendőrök Kisteleken elfogták s bekísérték a börtönbe.

— **(Meglopott kereskedő.)** S c h w a r z József, dunaszekcsői kereskedő boltjából a minap eddig még ismeretlen tettesek nagyobb mennyiségű dohányt és készpénzt elemeltek. A tolvajokat keresi a csendőrség.

— **(Szántalpat lopott.)** V i d á k György, mohács-szigeti lakosnak, a szigeten levő szállásáról elveszett a napokban egy 5 forint értékű szántalpa. A csendőrség megindítván a nyomozást, kiderült, hogy a szántalpat C s a l á k József, ugyanottani lakos lopta el. A tolvajt feljelentették a mohácsi járásbírósnak.

— **(Állásától megfosztott hittanár.)** Nagy meglepetést kelt Szegszárdon — mint levelezőnk írja — az a furcsa eljárás, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter Virág Ferencet, a szegszárdi állami főgimn. és a polg. isk. hittanárát minden előzetes vizsgálat nélkül állásától megfosz-

reható, habár nem egyszer tulságosan részletező. Kellemesen lep meg a mű tiszta, szép magyarsága a milynemű munkáinkról nem igen mondhatunk el. Szerzőjében szívesen ismerjük meg a magyar irodalomtörténet derék, készült munkását. S z é c h y Károly részletes monografiája Z r i n y i Miklós ról, a költőről, a Történeti Életrajzok során jelent meg. Sok szépen megírt részlettel bővelkedő munka, mely a Szigeti Vesszedelem költőjéről hű és teljes képet ad. Sokat levon azonban értékéből bőbeszédősége, szükségtelen szózat poritása; kevés újat mond a költőről, de amit ír, az kellemes, jól hangzó. H e g e d ű s István tanulmánya J a n u s P a n n o n i u s ról a Mátyáskorabeli hírneves humanista életének ama fejezetével foglalkozik, mely a veronai Guarinushoz baráti köteléssel kapcsolja. Hegedűs nagy elismeréssel foglalkozik a középkori latinság e nagy alakjával, akinek költeményei közül is többet magyarra fordított. Ehhez a tanulmányához is egy ily nagyobb episztolának igen szép fordítását csatolja, jelentős értékűvé avatván vele a különben is jól megírt dolgozatot. Kívánatos volna, hogy mielőbb megajándékozná irodalmunkat Janus Pannonius teljes magyar fordításával.

Az akadémia folyó kiadmányaiból a Szilády Áron szerkesztette Régi magyar költők tárána hatodik, Kazinczy leveleinek pedig hetedik kötete jelent meg V á c y János gondos szerkesztésében. Sok értékes tanulmány van a Kisfaludy-Társaság É v l a p j a i n a k XXX. és XXXI. kötetében, mely e nagyérdemű társaság két évi tartalmas működéséről ad számot.

tudós köré legjobbjaink sereglettek, hogy kiki a maga mivelte korszak történetének megírásából kikérje részét. E látszólagos szétágazás azonban nem bontja meg az egész mű egységességét; szerkesztőjének intenciója, hogy irodalomtörténetünk minden alakját, minden korszakát arra hivatott toll ismertesse meg közönségünkkel, fényesen sikerült. De Beöthy Zsolt maga is megírta külön könyvét A m a g y a r i r o d a l o m k i s - t ű k r e c i m e n ; ez egy végtelen finom látással, a stílus igazi művészetével megírt könyv, az első, mely irodalmunk képét egy magasabb esztétikai nézőpont távlatából rajzolja meg. A nemzeti eszme uralkodó hatása minden korban, minden irónkban: ennek a kimutatása célja Beöthy könyvének. És ime, megismerjük a korszakok, az írók nagy céljait az irodalmi kritika világító fáklyájánál; irodalmunk nagyságát, alkotásainak mélységét. A könyv a tartalom szépségéhez mérten igazi nyomdai művészetével kiállítva jelent meg. R i e d l Frigyes értékes tanulmánya A m a g y a r i r o d a l o m f ő i r á n y a i is az utolsó századok uralkodó eszméit kutatja, amint azok irodalmunk jelentősebb alkotásaiban megnyilatkoztak. Hasznos dolgot mivel a Kisfaludy-Társaság, mikor Imre Sándor I r o d a l m i t a n u l m á n y o k két kötetét közrebocsátotta. Egy mélyen járó, eredeti gondolkodású tudós észrevételei ezek az irodalom egy-egy jelenségéről. Ahogy ő a da! nyelvéről, a magyar stílus romlásáról, az olasz költészetnek a magyarra való hatásáról ír, mind gondolkodásra keltő, mélyreható tanulmányozás eredménye. És nemcsak amiről ír, érdekes; előadása módjában van valami különös erő, melyből sok helyütt való bőbeszédősége sem von le. A maga-

tota és a pécsi püspöki helynök segédlelkészi minőségben Mohácsra helyezte. Wosinsky Mór szegzárdi esperesplébános, hirneves régész Virág érdekében felterjesztést tett a miniszterhez, mivel Szegzárdon őt rendkívül szeretik az iskolákban szelid bánásmódjáért és semmi olyast nem cselekedett, a mivel csak a megintésre is rászolgált volna. Minden büne (?) az, hogy Szegzárdon virágzó kath. legényegyletet alakított és a lefolyt képviselő választás alkalmával a néppárti jelölt mellett foglalt állást.

— **(Pénzhamisítók Dombovár-ron.)** Dombovár és környékén ismét nagyobb mennyiségű hamis tíz és husz filléres van forgalomban. A pénzhamisításnak az ottani csendőrség jött nyomára s most erősen nyomoznak, mert azt hiszik, hogy a banda telepe most is Horvátországban van, honnan már többször árasztották el azt a vidéket hamis pénzzel.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Saját műhelyében minden nemű javítás elkészítésére, ódon ékszerek átalakítására, vésnöki munkák, nevezetesen monogrammok, címer vésések, clichéek stb. készítésére ajánlkozik **SCHÖNWALD IMRE** Pécs, Király-utca (Hattyu épület.)

Művészet, irodalom.

○ **Magyar gazda.** Ezen a címen Kovács Béla kassai gazd. tanint. igazgató szerkesztésében egy új gazdasági havi folyóiratnak az első száma jelent meg. A tartalma szaklap előfizetési ára egy évre 3 frt.

○ **A pécsi jogakadémia multja és jelene.** E címen jelent meg a napokban Kópcsányi Károly dr., pécsi nyilv. rend. jogtanár munkája, mely a magyar állam ezeréves fennállásának emléktünetei alkalmából ismerteti a pécsi jogakadémia történetét. A tudós szerző előszavából nagyon kiérzik az a keserűség, a melynek jogos forrását jogakadémiánk rendes tanárai 1895. évben a kormányhoz benyújtott emlékiratukban feltárták s a melyet annak idején mi is méltattunk lapunkban. Ez a keserűség némileg rovasára szolgál annak a pártatlanságnak, a melynek a történetirót jellemezni kell s ez okozza azokat az ellentmondásokat is, a melyekbe a szerző itt-ott önkéntelenül is keveredik. Így mindjárt az előszóban azt mondja, hogy az intézet érdeklődés és rokonszenzviány miatt inkább vegetálni mint existálni kénytelen s ugyanazon a lapon konstatálja, hogy „nem egy jeles tanerő működött és működik ma is benne, a tanulóifjúságra is elég vonzerőt gyakorolt és gyakorol ma is ezen intézet, hisz ez idő szerint a látogatottabb jogakadémiák egyike.“ Nos az ilyen intézetről furcsán hangzik egyik

jeles oszlopának az az ítélete, hogy inkább csak vegetál, mint existál. Arról is panaszkodik a szerző, hogy a pécsi főiskolával a sajtó terén eddig vajmi keveset foglalkoztak, utóbb pedig maga idézi egész sorozatát a sajtó úján megjelent munkáknak, a melyek ez intézettel foglalkoztak, így Haksch Emilnek „Négyesi báró Szepesy Ignác alapítványának főcélja“ cím alatt, Polgár Józsefnek „Ismét néhány szó a pécsi joglyceum kérdéséhez“ cím alatt, dr. Lósz Antalnak „Báró Szepesy Ignác és Pécs városa“ cím alatt megjelent munkáit s hivatkozik a Pesti Napló 1864. évi december 21-iki számában dr. Lósz Antal és Petz Ferenc ügyavatott tollából megjelent közleményre, a mely szintén ez intézet kérdésével foglalkozik. Egyebekben azonban fáradhatlan szorgalom és jelesítési készség gyümölcse ez a munka, amely úgy az intézet multjának, mint különösen jelen állapotának lehetőleg teljes képét nyújtja s különös helyi érdeket nyer az intézeti hallgatók teljes névsorának az alapítástól napjainkig való közlése által, mit kiegészít az 1874—75. tanévtől kezdve az akadémiánál kitüntetéssel vizsgázott joghallgatók névsora. — A 172 oldalra terjedő munka ára, annak terjedelméhez arányitva, kissé merészen van megszabva 3 frtban s ha a szerző szerint hiányzó közérdeklődést a „nyilvánosság kizárásával vegetáló“ intézet iránt ez a munka sem lesz képes felkelteni, az jó részben ennek a túlmagasán megszabott árának lesz tulajdonítható.

sabb szempontból tekintő irodalmi kritikának rendkívül becses dolgozataival találkozunk Imre Sándor tanulmányai közt, melyet az Erdélyi János és Salamon Ferencéi mellett irodalmunknak e nemből legjobbjai. Kulcsár Endre A magyar stílus-ról irt terjedelmes munkájának első kötetét érdeklődéssel lapozzuk át. A népköltészetben és nyelvünk kiválóbb alkotásaiban megnyilatkozó stílus külső sajátságait, szociális vonásait, kifejezésbeli erejét fejtegeti, meggyőző és fölülte eredeti módon. Nem járt utakat tapos; kutatásaiban a maga éleslátása melyreható megfigyelése vezet, hogy a magyar népköltészet esztétikáját egészen új vonásokkal gazdagítsa. Munkája a lelkiismeretes, maga eszével gondolkodó tudósé, akinek e téren való munkássága elé várakozással tekintünk. Vajda János irodalmi végrendeletét irta meg Magyarország és nemzeti önértzet című könyvében. Régi ideáljai mellett száll síkra: nemzetiségünket, nyelvünket fenyegető elsodrással kóros áramok ezek ellen védjük meg. Lelkesítő szózat a nemzethez, buzdító szó írónkhoz. És vajjon meg fogják e hallani azok, akiknek szól? Mert a vén sasnak éles szemei vannak; a magára hagyatott költő látása éles, félelme nem alap nélkül való. Sok szép, megszívlelendő dolog van ebben a hatalmas erővel, sok eredetiséggel megirt könyvben, melynek tiszteletét immár az elköltözött iránt való kegyelet is indítja.

A legnagyobb magyar költőről mind mostanig nem volt irodalmunknak méltó munkája. A Kisfaludy-Társaság már 1888-ban pályahirdetést tett közzé, kívánván a költő életrajzát főtekintettel nem annyira a feladatnak esztétikai oldalára, mint inkább a biografiai

anyagának teljes pontos, részletes és kritikai összeállítására. Erre a pályázatra készült Ferenczy Zoltán háromkötetes nagy Petőfi életrajza. Ferenczy legérdekesebb buvára a Petőfi irodalomnak. Éveken át szerkesztette a Petőfi Múzeumot, melynek célja a nagy költőre vonatkozó adatok, feljegyzések, reliquiák gyűjtése volt. Nem maradt felkutatlan egyetlen emléke sem annak a közel félszázados időszaknak, mely a költő halála óta eltelt. Nagy szorgalmának és tudásának egész ambíciójával törekedett arra, hogy minél teljesebb és megbízhatóbb könyvet adjon a magyar közönség kezébe. Bajos is volna megdönteni egyetlenegy állítását, a legjelentéktelenebb adatát is: oly hatalmasan fegyverkezett föl kutatása eredményének acél fegyvereivel. De éppen az erre való törekvésben, a tények kiderítésének kétségtelenül nagy fontosságú munkájában elmosódott előtte magának a hősnek alakja: Petőfi, korának messze kimagasló, mindent uraló milieujében munkájának értéke mindazonáltal így is nagy és a Petőfi-irodalmat hatalmas lépéssel vitte előbbre. Morvay Győző Magyarázó tanulmány az Ember Tragédiájához címen nagy könyvet irt Madách világhírű költeményéről. Terjedelmes fejezetekben írja meg keletkezésének, megjelenésének történetét és méltatja esztétikai szempontból. Nagy munkát végzett a magyarázó: az Ember Tragédiája oly mélységes filozófiát ölel föl, melynek egyes helyei a Faust második részével vetekednek. E magyarázat kapcsán a költemény tisztán áll előttünk. Egyes állításaival nem értünk ugyan egyet és a munkájával való szeretetteljes foglalkozás tulzásokba is sodorja: elemzése mindazonáltal figyelemreméltó, mély-

T a n ü g y.

(A tizenötkezdécsáros iskolaadó. Tolnamegyéből panaszos levelet írnak a tizenötkezdécsáros iskolaadó dolgában, mely bizonyítja, hogy nálunk sok törvényt alkotnak, de azok végrehajtásáról nem mindig gondoskodnak. A levél így hangzik: Az 1891. évi tanítói nyugdíjtörvény szerint minden elemi iskolai tanuló 15 krajcárt köteles a tanítói nyugdíjalaphoz fizetni. Vártuk már az 1892/3. évben, hogy mikor kapunk erre nézve hivatalos felszólítást, vagy fizetési meghagyást, de hiába. Ekkor is a kis tormási evang. pap, mint az iskolaszék elnöke, beszédte az illetéket és a helyettesi adóhivatalhoz be küldte. Itt azonban a pénzt nem akarták elfogadni, mert arra nézve ott sem kaptak utasítást. Így történt ez az 1893/4. iskolaévben is. Csak ezen év elején kaptunk felszólítást, hogy a jelen évre járó 15 krajcárt szolgáltatassuk be harminc nap alatt, mely felszólításnak eleget is tettünk. Nagy meglepetésünkre azonban pár nap előtt új felszólítást kaptunk, hogy a járulékot az 1892. évtől kezdve, tehát négy iskolaévre visszamenőleg, részletezve és egy összegben kitéve, harminc nap alatt küldjük be. Az iskolák most nagy szorban vannak, mert a szegényebb szülőktől a tartozást behajtani nem lehet, az iskolafentartók pedig az iskolapénztárból, mely néha ugyancsak üres, nem fizethetnek. Méltányos volna tehát a nyugdíjalapot más módon kárpótolni, a hátralékot pedig egyszerűen törölni, hisz sem a szülők, sem az iskolák nem tehetnek arról, hogy hat év alatt az új adó nem behajtásáról nem gondoskodott senki.

Törvénytörvények.

§ Könnyelmű ifju. Egy fiatal, alig 20 éves ifju állt ma a pécsi kir. törvényszék előtt közokirathamisítás miatt. Márton Károly, jelenleg budapesti lakos, mikor Pécsen a realiskola negyedik osztályát elvégezte, folyamodott a kir. tengerészeti hatósághoz Fiumébe, hogy magát a tengerészeti akadémiába felvétesse. Folyamodványa mellé csatolt iskolai bizonyítványáról azonban kitűnt, hogy az hamisított, a mennyiben a születési év 1876. helyett 1878. volt s az eredeti „jó“ és „elégéges“ osztályzatok helyett „jeles“ osztályzat ékeskedett benne s kelte is 1893. évről 1895-re lett változtatva. Ez alapon aztán megindították ellene a büntető eljárást a közokirathamisítás miatt vád alá is helyezték. A ma megtartott végtárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy ő eredeti bizonyítványáról egy másolatot készített s hogy tanulóársait meggyőzte, miszerint neki is van olyan bizonyítványa, mint azoknak, azért irt jobb osztályzatot bele. Mikor folyamodnia kellett a tengerészethez való felvétel végett, eredeti bizonyítványát nem találta sehelyre s ezért csatolta a hamisítottat a kérvényéhez. A végtárgyalás során a könnyelmű ifju ellen védekezését megcáfoló súlyosabb terhelő adat nem is merült fel s ezért a törvényszék csak a btkv. 71. §-ába ütköző kihágásban mondta ki bűnösnek s 15 frt pénzt

büntetésre ítélte. Az elítélt és védője, Kerek Mihály dr. megnyugodtak az ítéletben, de a közvádó a minősítés miatt és súlyosbításért felebezett.

§ Gyilkos esendőrok. Szlavóniában egy Sipos József nevű rabot három esendő, névszerint Vukadinovics, Ciprianovics és Rakics a börtönben kínzásaikkal megölték. E miatt a mitrovicai törvényszék a két előbbit hét évi, az utóbbit pedig 4 évi súlyos fegyházra ítélte.

§ Zsáktolvajok. Annak idején megirtuk, hogy mint lopta meg három facér péklegény Dobszay Antal, pécsi kereskedőt, kerekszám 100 darab lisztes zsákot emelvén el tőle. A három jómadár közül egy megugrott úgy, hogy még ma sem került hurokra; a másikat, akit jóhangzásu olasz nevével Bon tempo Lajosnak hívnak, már a börtönben ül; a harmadik, Barcs János csak nem rég került kézre. Ez utóbbi ellen ma tartotta meg a végtárgyalást a pécsi kir. törvényszék s elítélte őt hat havi börtönre. Az ítélet jogerős lett.

§ Kettős baj. A Kallinger István, pécsi szállító kárára elkövetett csalás miatt másfélévi börtönre ítélt Herner György ma ismét dolgot adott a pécsi kir. törvényszéknek. Hernerre ugyanis, a ki már sokszor volt büntetve s ifj. Hauk Antal és társai, szegárdi lakosok kárára elkövetett többrendbeli lopásért 3 évi fegyházra lett ítélve, a két jogerős ítélet folytán összabüntetés volt kiszabandó. Ezért állott ma a kir. törvényszék előtt s a bíróság a múlt évi október hó 1-től számítandó 4 évi és 3 hónapi fegyházra ítélte összabüntetésében. Az elítélt megnyugodott az összabüntetés kiszabásában s így nemsokára elviszik valamelyik fegyintézetbe, honnan majd csak az 1901 ik év január hó 13-án szabadul ki.

TÁVIRATOK.

— **A keleti háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A szultán tegnap köszönét küldötte Edhem basának és seregeinek az eddig kivívott sikerekért.

A görögök ma újra bombázzák Prevezát, a honnét a törökök hevesen viszonozzák a hajóraj tüzelését.

Taxurisz tengernagy parancsnoksága alatt ma délben egy újabb görög páncélos hajóraj elvitorlázott Euboea felé lopecsételt parancsral. György királyi herceg a torpedó-flottillával követi.

A görög belügyminiszter körlevelben felszólítja az összes polgármestereket, hogy minden fegyverfogható polgárt fegyverbe hívjanak és a határra küldjék, hogy harcoljanak a haza becsületéért.

A pápa az összes kabineteket felszólította, hogy teljesítsék a háború alkalmából az emberiség és kereszténység parancsolatait.

A török tüzéség tegnap délután megkezdte a tüzelést Tirnarosz ellen, a hová a görögöket visszazsorították.

Éjjel táviratozzák: a törökök bevették Tirnavoszt. A csatában Abdul Azal basa elesett. A törökök forszírozott menektekben előnyomulnak.

A larisszai görög polgármester az összes polgárságot fölhitva a haza védelmére, mert a törökök Edhem basával feltartóztathatlanul közelednek.

Konstantin trónörökös átvette a vezényletet.

Revem-nél tegnap a görögök egész napon át kétségbeeséssel küzdöttek, hogy a törököket feltartóztassák; mert ha tovább nyomulhatnak, ügyük elveszett.

Huszonháromezer török ellen a szorost tizenegyezer görög, köztük felkelő parasztok, védik nagy kétségbeeséssel.

A Meluna-szorost a törökök két napi harc után elfoglalták és rajonalakban előnyomultak. Gyilkos sortüzelésüket a tüzéség bámulatos precizitással támogatta. A lejtőket görög holttestek fődik. A törökök száz, a görögök ezernél több embert veszítettek, még athéni jelentések szerint is.

Edhem basa az éjjel bevette Larisszát. A törökök ezzel a görög főhadiszállásnak és a hadművelet középpontjának birtokába jutottak. Így tehát az egész hadjárat hamarosan döntő pontjához ért.

György görög király személyesen a csataterre siet.

A revemi csata tegnap még eldöntetlen. A törökök borzasztó veszteségeket szenvedtek a remekül elsáncolt görögök lövéseitől.

— **A német császár Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) II. Vilmos német császár ma délelőtt érkezett a bécsi Nordbahnhofba, a hol a 64. gyalogezred diszszázada várta zászlóval és zenével. A pályaudvarban megjelentek az összes méltóságok, köztük Szogyény külügyminiszteri osztályfőnök, Kielmansegg gróf alsó-ausztriai helytartó, Lichnowsky és Schönburg követségi tanácsosok, Huelsen német katonai attaché, Liebig német konzul, Bánffy b. miniszterelnök, a bajor és szász követ, a bécsi német kolónia előkelőségei, Ottó, Lajos, Győző, Lipót Salvator és Ferenc Salvator, Rajner, Jenő, Frigyes, József és Nándor főhercegek. A király a német hadsereg tábornoki egyenruhájában, a fekete sasrend és a Hohenzollern házirend keresztjével ékesítetten fogadta magas vendégét, akit megölelt és háromszor megcsókolt. A bemutatások után nyitott kocsikba ültek a felségek s kíséreteikkel a Burgba hajtatnak a Ringstrassét ellepő néptömeg éljenzései között.

— **Ujabb népszövetség.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Egy könyvatos szerint Kossuthék Ugronék mintájára népszövetséget terveznek a kvóta felemelése ellen és júniusban népgyűlést tartanak.

— **Uj főispán.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szabolcs megye főispánjává Vay Tibor gróft nevezik ki.

NYILT-TÉR+).

GÖRBERSDORF

Klimat. gyógyintézet tüdőbetegek számára.

1896. július 28-án

Alólirett, mint a görbersdorfi tüdőbetegek klimatikus gyógyintézetének tulajdonosa, segíteni akarván a szenvedő emberiség, örömmel hozom nyilvánosságra, hogy gyógyintézetemben a

„MARGIT“ Magyar Selters

gyógyvizet 1879, óta állandóan a legjobb eredménnyel alkalmazom a légutak hurutos bántalmainál. A Margit-viz gyógyintézetemben is kivívta magának a megérdemelt Magyar Selters gyógyviz elnevezést. A legtisztább lelkiismerettel ajánlom ezen kiváló gyógyviz alkalmazását orvostársaimnak és a mellbajokban szenvedő emberiségnek is.

Dr. Theodor Römler.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRŐL INDUL:

Brod	felé 1904. sz.	személyv. reg.	5 ó. 35 p.
Budapest	" 1901. sz. *)	gyors "	8 " 24 "
Bécs	" 8711. sz. **)	vegyes "	8 " 29 "
Vinkovce	" 8702. sz.	személyv.	9 " 49 "
Budapest	" 1905. sz.	" d. e.	11 " 34 "
Uj-Domb.	" 1953. sz. ***)	vegyes d. u.	2 " 44 "
Brod	" 1906. sz. ***)	személyv.	4 " 20 "
Bécs	" 3701. sz.	" "	6 " 37 "
Brod	" 1908. sz.	" este	8 " 18 "
Budapest	" 1903. sz.	" éjjel	11 " 30 "

*) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől.

**) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől.

***) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8814. sz. vegyesvonathoz Nasic felé.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

Budapestről	1904. sz. *)	személyv. reg.	5 ó. 15 p.
Brodról	1907. sz.	" "	8 " 2 "
Uj-Domb.-ról	1942. sz.	vegyes "	8 " 23 "
Bécsből	8702. sz. **)	személyv.	9 " 39 "
Brodról	1905. sz.	" d. e.	11 " 18 "
Budapestről	1906. sz.	" d. u.	4 " 8 "
Vinkovcéről	1921. sz.	vegyes "	5 " 50 "
Budapestről	1902. sz.	gyors "	este 7 " 50 "
Bécsből	8712. sz.	vegyes "	8 " 5 "
Brodról	1903. sz.	személyv.	éjjel 11 " 2 "

*) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8812. sz. vegyesvonathoz Nasic felé.

**) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől.

Két szobából s egy konyhából álló garçon lakásnak igen alkalmas,

csinos kis utczaik lakás

a királyi ítélőtábla közelében f. évi május hó 1-től kiadó.

Közelebbi ezim a kiadóhivatalban.

Munka-és cseléd könyvek,

100 drb. 5 frt,

kapható Taizs József könyvnyomdájában Pécsen.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi készítésű ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító begörzsölésként alkalmazták közzvények, csúznál, tag-szaggatásnál és megfázásoknál és az orvosok által bebiztosították is mindig gyökereiben. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi készítésű, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerertárban kapható; főraktár: Főrk József gyógyszerész Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utárat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Férfi és gyermek ruhák, felöltők.

Jó minőség, elegáns szabás

Tavaszi öltönyök

Havelocok

Olcsó árak!

ZENTLER-féle

cs. k. szab. udvari férfi- és gyermekruha gyári raktár

Pécsen, király-utcza.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek fel.

Üzlet-áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 15 év óta fenálló

férfi-szabó üzletemet

április hó elején Eerencziak-utcza 8-ik szám alá (özv. Hermann-féle házba) helyeztem át.

Nagy raktárt tartok

kész férfi- és gyermeköltönyökből

valamint mindenféle bel- és kölföldi gyapot kelmékből.

Továbbá elvállalok öltönyöket mérték szerinti elkészítésre is. Midőn még bátor vagyok megjegyezni, hogy ujabban a szabászatot Budapesten és kölföldön huzamosabb ideig tanulmányoztam s így a legkényesebb igényeknek is képes vagyok megfelelni, —

magamat és új vállalatomat a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlva vagyok teljes tisztelettel

FRIM JAKAB

férfi-szabó, Ferencziak-utcza 8. sz.

Minták kívánatra házhoz küldetnek.

Üzlethelyiség Ferencziak-utcza 8. sz.